

Aan het Algemeen Bestuur van de GRS
Postbus 619
3300 AP Dordrecht
Cc Linda Vonk-van der Graaf, Marije Klink



Datum: 2 april 2024
Betreft: Advies Mandateren beschikkingsbevoegdheid naar zorgaanbieders

Geacht bestuur,

Wat verandert er?

In het voorstel voor het AB van de GR Sociaal staat een 'samenvatting' met een toelichting. Kennelijk is er ook een document waarin een en ander uitvoeriger beschreven staat. Indien een zodanig document bestaat: wij beschikken er niet over en baseren ons dus op de samenvatting met toelichting. Zo weten wij bijvoorbeeld niet welke bandbreedtes concreet zijn/worden gehanteerd.

De reden van de aanpassing is gelegen in de jurisprudentie van met name de Centrale Raad van Beroep. In een aantal casussen werd resultaatgericht beschikken als te weinig concreet bevonden en derhalve onvoldoende om de rechtszekerheid van de cliënt te garanderen. De CRvB is van mening dat niet alleen moet worden aangegeven *wat* er voor een schoon en leefbaar huis moet worden gedaan, *waar, hoe vaak* en *met welk resultaat*, maar moet ook worden vastgelegd *hoeveel tijd* ermee gemoeid is.

Het ondersteuningsplan moet dus voldoen aan de eisen die de CRvB stelt. Wat we daar ook van mogen vinden, we hebben op dit moment geen keuze en dus moet ook de hoeveelheid tijd in het ondersteuningsplan worden aangeven.

1. *Wij gaan ervan uit dat de inhoudelijke criteria (wat, waar, frequentie, resultaat) net als thans in het ondersteuningsplan een plek krijgen.*

Voor de benodigde hoeveelheid tijd wordt het normenkader van HHM voorgesteld.

2. *Daarin kunnen wij ons vinden, want dit is een inmiddels redelijk beproefd model dat in veel gemeenten gehanteerd wordt.*

Verantwoordelijkheid

Momenteel wordt de noodzaak van huishoudelijke ondersteuning vastgesteld door de consulent (in ondermandaat van de door het bestuur gemandateerde directeur van de SDD). Het ondersteuningsplan wordt opgesteld in overleg van de cliënt met de consulent en met name de aanbieder en maakt deel uit van de beschikking die door/namens de SDD/GRs wordt vastgesteld. Ook al wordt het ondersteuningsplan feitelijk opgesteld door de aanbieder, de SDD/GRs heeft de bevoegdheid dit plan formeel vast te stellen als onderdeel van de beschikking.

Als wij het goed begrijpen is de voorgestelde nieuwe situatie als volgt:

1. De consulent stelt de noodzaak van ondersteuning vast.
2. De consulent stelt de indeling in een bepaalde bandbreedte vast in overleg met de cliënt en de aanbieder.
3. De verdere invulling van het ondersteuningsplan én het aantal minuten dat nodig is voor de uitvoering wordt vastgesteld door de aanbieder in overleg met de cliënt.
4. De beschikking waarin het ondersteuningsplan is opgenomen, wordt in mandaat door de aanbieder rechtsgeldig vastgesteld.

5. Cliënt kan bezwaar maken tegen de beschikking bij de SDD (niet bij de aanbieder) en de SDD is partij bij een eventueel beroep.
 6. Een wijziging van het ondersteuningsplan binnen de bandbreedte is de bevoegdheid van de aanbieder (voor een periode <6 maanden zonder nieuwe beschikking, voor een langere periode met een aangepaste beschikking).
3. *Zien wij het goed dat de consulent alleen betrokken is bij de vaststelling van de bandbreedte en niet (meer) bij de invulling van het ondersteuningsplan?*

Het mandateren van de beschikkingsbevoegdheid betekent (in tegenstelling tot een situatie waarbij delegatie plaatsvindt) dat de formele bevoegdheid blijft berusten bij het primair bevoegde orgaan: de GRs. De aanbieder tekent de beschikking uit naam van de GRs. Zo is ook de route van bezwaar en beroep (naar de GR/SDD en niet naar de aanbieder) logisch.

Het verleggen van de beschikkingsbevoegdheid van de SDD-consulent naar de aanbieder (in mandaat) heeft als belangrijkste reden het beperken van administratieve lasten.

Wij vragen ons af op welke manier deze beperkt worden.

De administratieve lasten worden sowieso *groter* omdat het ondersteuningsplan moet worden uitgebreid met een tijdsindicatie (via het normenkader). Dat gebeurt feitelijk door de aanbieder (die in de huidige situatie ook het ondersteuningsplan met alle onderdelen al opstelt).

Aan deze extra taak valt niet te ontkomen: een tijdsindicatie is verplicht geworden.

Het opstellen van de beschikking moet ook plaatsvinden: die bestaat uit het ondersteuningsplan met een aantal formele standaardpassages (over bezwaar en beroep etc.). Dat de aanbieder deze in mandaat vaststelt is geen beperking van administratieve lasten, maar een verschuiving ervan van SDD naar aanbieder. Wij gaan bij deze veronderstelling ervan uit dat in de huidige situatie het door de aanbieder opgestelde ondersteuningsplan niet nog eens getoetst wordt door de consulent; hooguit kijkt hij er marginaal naar.

4. *Welk voordeel is er dan aan verbonden dat de beschikking niet net als nu door de SDD wordt op- en vastgesteld?*

Als de aanbieder van oordeel is dat de cliënt in een andere categorie bandbreedte moet worden ingedeeld, verschijnt de consulent weer ten tonele: hij blijft bevoegd om dit vast te stellen. De verdere invulling is dan weer aan de aanbieder. Qua vaststelling van de bandbreedte is er dus geen sprake van flexibiliteit.

5. *Dat lijkt ons overigens juist. De vaststelling van de bandbreedte moet de bevoegdheid zijn van de SDD.*

Er is alleen sprake van flexibiliteit als voor een beperkte periode (< 6 maanden) meer of minder tijd benodigd is, want voorgesteld wordt om dan geen nieuwe beschikking vast te stellen.

6. *Is dit juridisch mogelijk? Er wordt immers een gewijzigd aantal uren vastgesteld. En als er geen beschikking is, is er ook geen mogelijkheid van bezwaar en beroep; hooguit kan een klacht worden ingediend.*

Als de periode voor een nieuwe tijdsindicatie (binnen dezelfde bandbreedte) meer is dan 6 maanden, wordt een nieuwe beschikking opgesteld. Hier is dus geen sprake van flexibiliteit en evenmin van beperking van administratieve lasten.

Rechtszekerheid

Met de uiteindelijke vaststelling van het aantal minuten is voldaan aan het beginsel van rechtszekerheid naar de opvatting van de CRvB.

Momenteel bewaakt de SDD de kwalitatieve aspecten van het werk van de aanbieders: wordt daadwerkelijk gezorgd voor een schoon en leefbaar huis?

- 7. Als de voorgestelde werkwijze wordt ingevoerd, komt er onzes inziens een nieuw kwaliteitsaspect bij: wordt de gemandateerde beschikkingsbevoegdheid zorgvuldig uitgeoefend, objectief en in goed overleg met de cliënt? Bent u dit met ons eens?*

Het voorstel is om de nieuwe werkwijze mee te nemen als voorwaarde in de aanbesteding.

- 8. Zitten we daar dan aan vast voor de gehele duur van de nieuwe aanbestedingsperiode of kan deze aanpak tussentijds gewijzigd worden als deze werkwijze te veel problemen met zich meebrengt?*

Hiervoor zijn al vragen gesteld over nut en noodzaak van het doormandateren van de beschikkingsbevoegdheid naar de aanbieders vanuit het oogpunt van het verminderen van administratieve lasten.

Je kunt nut en noodzaak ook beschouwen vanuit de rechtszekerheid van de cliënt. De cliënt heeft belang bij goede, adequate en toereikende ondersteuning. De SDD/GRs is er om het belang van de cliënt te dienen vanuit de 'zorgplicht' die voortvloeit uit de Wet (Wmo 2015).

De aanbieders hebben hopelijk ook het belang van de cliënt voor ogen maar zijn feitelijk ondernemingen met een financieel-economisch/bedrijfsmatig belang.

De belangen van de cliënt kunnen daarom gemakkelijker conflicteren met die van de aanbieder dan met die van de SDD/GRs.

- 9. Is de rechtszekerheid van de cliënt niet beter geborgd wanneer de beschikkingsbevoegdheid blijft bij de SDD/GRs?*

Financiën

De financiële paragraaf is nogal mager: 'niet van toepassing'.

Naar onze waarneming is er met de nieuwe werkwijze meer tijd gemoeid en wordt het systeem duurder (toevoeging van de tijdsduur volgens het normenkader).

Toepassing van het normenkader zou ook nog wel eens een opwaarts effect kunnen hebben op de benodigde tijd in vergelijking met wat nu geïndiceerd wordt.

Ten slotte zouden de aanbieders wel eens de neiging kunnen hebben om binnen de bandbreedte het aantal uren naar boven 'af te ronden': het normenkader is namelijk niet geheel éénduidig, maar bevat ook enige interpretatieruimte.

Het is echter afwachten wat uiteindelijk het resultaat zal zijn van de aanbesteding.

En de mogelijke toename van kosten is niet of nauwelijks het gevolg van het al dan niet mandateren van de beschikkingsbevoegdheid.

Zoals uit bovenstaande blijkt zijn wij weliswaar bereid uw voorstel goed te overwegen, maar zijn we niet overtuigd van de gehanteerde argumenten en dus de wenselijkheid ervan.

Met vriendelijke groeten,
Namens de Regionale Adviesraad Sociaal Drechtsteden,



A.T. (Aaike) Kamsteeg, voorzitter